T009 A HÀM IX (37) Q50-52-Đại Ái Đạo Bát Niết Bàn-1

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH TAÊNG NHAÁT A-HAØM QUYEÅN 50

Phaåm 52: ÑAÏI AÙI ÑAÏO BAÙT-NIEÁT-BAØN (1)

KINH SOÁ 1

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Phaät ôû taïi Tyø-xaù-ly, trong giaûng ñöôøng Phoå taäp, cuøng vôùi chuùng ñaïi Tyø- kheo naêm traêm vò. Baáy giôø Ñaïi AÙi Ñaïo1 ñang truù taïi thaønh Tyø-xaù-ly, trong chuøa Cao ñaøi2 cuøng vôùi chuùng ñaïi Tyø-kheo-ni naêm traêm vò, thaûy ñeàu A-la-haùn, ñaõ döùt saïch caùc laäu. Baáy giôø Ñaïi AÙi Ñaïo nghe caùc Tyø-kheo-ni noùi: –Nhö Lai khoâng bao laâu nöõa, khoâng quaù ba thaùng, seõ dieät ñoä, giöõa ñoâi caây Sa-la, taïi Caâu-di-na-kieät. Baø lieàn suy nghó: “Ta khoâng kham thaáy Nhö Lai dieät ñoä. Vaäy nay Ta neân dieät ñoä tröôùc.” Roài Ñaïi AÙi Ñaïo ñi ñeán Theá Toân3, cuùi ñaàu laïy döôùi chaân vaø ngoài xuoáng moät beân. Khi aáy baø baïch Phaät: –Toâi nghe Theá Toân khoâng bao laâu nöõa, khoâng quaù ba thaùng, seõ nhaäp Nieát-baøn giöõa ñoâi caây Sa-la, taïi Caâu-di-na-kieät. Toâi nay khoâng kham thaáy Theá Toân vaø A-nan dieät ñoä. Cuùi mong Theá Toân cho pheùp toâi dieät ñoä. Luùc baáy giôø Theá Toân im laëng Ñaïi AÙi Ñaïo laïi baïch Phaät: –Töø nay trôû ñi, cuùi mong Theá Toân cho Tyø-kheo-ni thuyeát giôùi. Phaät noùi: –Nay Ta cho pheùp Tyø-kheo-ni thuyeát caám giôùi cho Tyø-kheo-ni, ñuùng nhö caám giôùi maø Ta ñaõ ban haønh, chôù ñeå sai phaïm. Ñaïi AÙi Ñaïo ñeán tröôùc laïy döôùi chaân Phaät, roài ñöùng tröôùc Phaät. Baø baïch Phaät: –Nay toâi khoâng coøn thaáy nhan saéc cuûa Nhö Lai, cuõng khoâng thaáy chö Phaät töông lai, khoâng coøn chòu baøo thai nöõa, vónh vieãn ôû trong voâ vi. Hoâm nay töø bieät Thaùnh nhaân, khoâng bao giôø coøn gaëp laïi nöõa. Roài Ñaïi AÙi Ñaïi nhieãu quanh Phaät ba voøng vaø lui ñi. Trôû veà trong Ni chuùng, baø noùi vôùi caùc Tyø-kheo-ni: –Nay ta muoán nhaäp Nieát-baøn giôùi voâ vi. Sôû dó nhö vaäy vì Nhö Lai khoâng bao laâu nöõa seõ dieät ñoä. Caùc vò haõy tuøy thôøi thích hôïp laøm nhöõng ñieàu caàn laøm.

Ñaïi AÙi Ñaïo , di maãu cuûa Phaät. Nguyeân Skt. Mahaøprajaøpatì (Paøli: Mahaøpajaøpatì), phieân aâm laø Ma- 1.

ha Ba-xaø-ba-ñaø , dòch laø Ñaïi Sinh Chuû . Moät soá Haùn dòch laø Ñaïi AÙi Ñaïo, coù leõ Skt. ñoïc laø Mahaøpriyapada(?). Cao ñaøi töï . Paøli: Kuøæagaørasaølaø (Kuøæagaøra-vihaøra?), taïi ñaây, baø cuøng naêm traêm Thích nöõ laàn ñaàu 2.

tieân trôû thaønh Tyø-kheo-ni. Nhöng khoâng thaáy noùi coù chuøa ni ôû ñaâu ñaây. 3. Taøi lieäu Paøli noùi, khi döøng chaân taïi mieáu Caøpaøla, Phaät baùo hieäu seõ nhaäp Nieát-baøn. Mieáu Caøpaøla ôû gaàn Vesaøli, nhöng khoâng roõ bao xa. Luùc naøy, baø ñaõ moät traêm hai möôi tuoåi.

Khi aáy Tyø-kheo-ni Sai-ma, Tyø-kheo-ni Öu-baùt Saéc, Tyø-kheo-ni Cô-lôïi-thí, Tyø-kheo- ni Xaù-cöøu-leâ, Tyø-kheo-ni Xa-ma, Tyø-kheo-ni Baùt-ñaø-luyeän-chaù,

Tyø-kheo-ni Baø-la-chaù-la, Tyø-kheo-ni Ca-chieân-dieân, Tyø-kheo-ni Xaø-da4, cuøng naêm traêm Tyø-kheo-ni, ñi ñeán choã Theá Toân, ñöùng sang moät beân. Khi aáy Tyø-kheo-ni Sai-ma, Thöôïng thuû cuûa naêm traêm Tyø-kheo-ni, baïch Phaät raèng: –Chuùng con nghe Nhö Lai khoâng bao laâu nöõa seõ dieät ñoä. Chuùng con khoâng nôõ thaáy Theá Toân vaø A-nan dieät ñoä tröôùc. Cuùi mong Theá Toân cho pheùp chuùng con dieät ñoä tröôùc. Chuùng con nay vaøo Nieát-baøn chính laø ñuùng luùc. Khi aáy Theá Toân im laëng höùa khaû. Tyø-kheo-ni Sai-ma cuøng vôùi naêm traêm Tyø-kheo-ni thaáy Theá Toân ñaõ im laëng höùa khaû, lieàn ñeán tröôùc laïy döôùi chaân Phaät, ñi nhieãu ba voøng, roài lui ñi, trôû veà thaát cuûa mình. Luùc baáy giôø Ñaïi AÙi Ñaïo ñoùng cöûa giaûng ñöôøng, gioùng kieàn chuøy, traûi toïa cuï treân ñaát troáng. Sau ñoù, Baø bay leân hö khoâng, ngoài, naèm, hoaëc kinh haønh, hoaëc phaùt ra ngoïn löûa, döôùi thaân boác khoùi, treân thaân boác löûa, hoaëc döôùi thaân boác löûa, treân thaân boác khoùi, hoaëc toaøn thaân boác löûa, hoaëc toaøn thaân boác khoùi; hoaëc hoâng traùi phun nöôùc, hoâng phaûi phun löûa; hoaëc hoâng traùi phun löûa, hoâng phaûi phun nöôùc; hoaëc phía tröôùc phun löûa, phía sau phun nöôùc; hoaëc phía tröôùc phun nöôùc, phía sau phun löûa; hoaëc toaøn thaân phun löûa, hoaëc toaøn thaân phun nöôùc. Sau khi thöïc hieän caùc bieán hoùa nhö vaäy, Ñaïi AÙi Ñaïo trôû veà choã ngoài, kieát giaø maø ngoài, thaân ngay, yù chaùnh, buoäc nieäm tröôùc maét, nhaäp Sô thieàn; xuaát Sô thieàn nhaäp Nhò thieàn; xuaát Nhò thieàn nhaäp Tam thieàn; xuaát Tam thieàn nhaäp Töù thieàn, xuaát Töù thieàn nhaäp Khoâng xöù; xuaát Khoâng xöù nhaäp Thöùc xöù; töø Thöùc xöù nhaäp Baát duïng xöù; töø Baát duïng xöù nhaäp Höõu töôûng voâ töôûng xöù; xuaát Höõu töôûng voâ töôûng xöù nhaäp Töôûng tri dieät; xuaát Töôûng tri dieät trôû laïi nhaäp Höõu töôûng voâ töôûng xöù; xuaát Höõu töôûng voâ töôûng xöù trôû laïi nhaäp Baát duïng xöù; xuaát Baát duïng xöù trôû laïi nhaäp Thöùc xöù; xuaát Thöùc xöù trôû laïi nhaäp Khoâng xöù; xuaát Khoâng xöù trôû laïi nhaäp Töù thieàn; xuaát Töù thieàn trôû laïi nhaäp Tam thieàn; xuaát Tam thieàn trôû laïi nhaäp Nhò thieàn; xuaát Nhò thieàn trôû laïi nhaäp Sô thieàn; xuaát Sô thieàn nhaäp Nhò thieàn; xuaát Nhò thieàn nhaäp Tam thieàn; xuaát Tam thieàn nhaäp Töù thieàn. Sau khi nhaäp Töù thieàn, lieàn dieät ñoä. Khi aáy trôøi ñaát rung ñoäng lôùn; phía Ñoâng voït leân, phía Taây chìm xuoáng; phía Taây voït leân, phía Ñoâng chìm xuoáng; boán beân ñeàu voït leân, ôû giöõa chìm xuoáng; laïi boán maët coù gioù maùt noåi leân. Chö Thieân trong hö khoâng taáu nhaïc. Chö Thieân Duïc giôùi buoàn khoùc, nöôùc maét rôi xuoáng nhö muøa Xuaân trôøi tuoân nöôùc möa ngoït. Caùc vò trôøi thaàn dieäu nghieàn naùt hoa öu-baùt laøm boät thôm; laïi nghieàn naùt chieân-ñaøn, raûi leân phía treân. Luùc baáy giôø, Tyø-kheo-ni Sai-ma, Tyø-kheo-ni Öu-baùt Saéc, Tyø-kheo-ni Cô-lôïi-thí Cuø-ñaøm-di, Tyø-kheo-ni Xaù-cuø-li, Tyø-kheo-ni Xa-ma, Tyø-kheo-ni Baùt-ñaø-lan-giaù-la, Tyø-kheo-ni Ca-chieân-dieân, Tyø-kheo-ni Xaø-da;5 caùc Tyø-kheo-ni naøy laø Thöôïng thuû cuûa naêm traêm Tyø-kheo-ni; moãi vò traûi toïa cuï treân ñaát troáng, sau ñoù, bay leân hö khoâng, ngoài, naèm, hoaëc kinh haønh, thöïc hieän möôøi taùm bieán hoùa, cho ñeán nhaäp Töôûng tri dieät, roài dieät ñoä.6 Luùc baáy giôø trong thaønh Tyø-da-ly coù vò ñaïi töôùng teân laø Da-thaâu-ñeà, daãn naêm traêm

Caùc Tyø-kheo-ni danh tieáng, Sai-ma , Öu-baùt Saéc , Cô-lôïi-thí , Xaù-cöøu-leâ , Xa-ma 4.

, Baùt-ñaø-luyeän-chaù , Baø-la-chaù-la , Ca-chieân-dieân , Xaø-da , xem phaåm 5. Nhöng phieân dòch khoâng thoáng nhaát. 5. Danh saùch ñaõ neâu treân, nhöng ñaây laïi coù vaøi phieân aâm khaùc, khoâng thoáng nhaát. 6. Baûn Haùn keå vaén taét neân coù veû thieáu. A-la-haùn khoâng nhaäp Nieát-baøn trong Dieät taän ñònh.

ñoàng töû tuï taäp taïi giaûng ñöôøng Phoå hoäi, cuøng baøn luaän moät soá vaán ñeà. Du-thaâu-ñeà vaø naêm traêm ñoàng töû töø xa thaáy möôøi taùm bieán hoùa cuûa naêm traêm Tyø-kheo-ni. Thaáy nhö vaäy, hoï raát hoan hyû phaán khôûi khoâng theå döøng ñöôïc, thaûy ñeàu chaép tay höôùng veà phía ñoù. Luùc ñoù, Theá Toân noùi vôùi A-nan: –OÂng haõy ñeán choã töôùng quaân Da-thaâu-ñeà, baûo raèng: Haõy nhanh choùng söûa soaïn naêm traêm khaên traûi giöôøng, naêm traêm khaên traûi ngoài, naêm traêm huû bô, naêm traêm huû daàu meø, naêm traêm coã xe tang, naêm traêm boù höông, naêm traêm xe cuûi. A-nan böôùc leân tröôùc hoûi: –Khoâng roõ Theá Toân muoán laøm gì? Phaät noùi: –Ñaïi AÙi Ñaïo ñaõ dieät ñoä. Naêm traêm Tyø-kheo-ni cuõng nhaäp Nieát-baøn. Chuùng ta seõ cuùng döôøng xaù-lôïi. A-nan nghe noùi theá, buoàn thöông giao caûm khoâng caàm ñöôïc: –Ñaïi AÙi Ñaïo sao dieät ñoä voäi theá? Roài A-nan laáy tay gaït leä, ñi ñeán choã ñaïi töôùng Da-thaâu-ñeà. Da-thaâu-ñeà thaáy A-nan töø xa ñi laïi, lieàn ñöùng daäy ñoùn tieáp, cuøng noùi lôøi chaøo ñoùn: –Hoan ngheânh, A-nan! Coù ñieàu gì daïy baûo maø ñeán baát thöôøng nhö vaäy? A-nan ñaùp: –Toâi laø söù giaû cuûa Phaät, coù ñieàu yeâu caàu. Ñaïi töôùng lieàn hoûi: –Ngaøi coù ñieàu gì daïy baûo? A-nan noùi: –Theá Toân sai noùi vôùi ñaïi töôùng: Haõy nhanh choùng söûa soaïn naêm traêm khaên traûi giöôøng, naêm traêm khaên traûi ngoài, naêm traêm huû bô, naêm traêm huû daàu meø, naêm traêm coã xe tang, naêm traêm boù höông, naêm traêm xe cuûi. Ñaïi AÙi Ñaïo cuøng naêm traêm Tyø-kheo-ni ñeàu ñaõ dieät ñoä. Chuùng ta seõ cuùng döôøng xaù-lôïi. Khi aáy ñaïi töôùng buoàn khoùc thöông caûm, noùi raèng: –Ñaïi AÙi Ñaïo cuøng naêm traêm Tyø-kheo-ni sao dieät ñoä sôùm vaäy thay! Ai seõ raên daïy chuùng toâi, khuyeán khích chuùng toâi boá thí vaät thöïc?7 Ñaïi töôùng Da-thaâu-ñeà lieàn söûa soaïn naêm traêm khaên traûi giöôøng, naêm traêm khaên traûi ngoài, naêm traêm huû bô, naêm traêm huû daàu meø, naêm traêm coã xe tang, naêm traêm boù höông, naêm traêm xe cuûi vaø caùc duïng cuï ñeå da-duy8. Xong roài, oâng ñeán Theá Toân, cuùi laïy döôùi chaân vaø ñöùng sang moät beân. Ñaïi töôùng Da-thaâu-ñeà baïch Theá Toân: –Theo nhö Nhö Lai daïy, hoâm nay chuùng con ñaõ söûa soaïn ñuû caùc duïng cuï ñeå cuùng döôøng. Phaät noùi: –Caùc oâng moãi ngöôøi mang di theå cuûa Ñaïi AÙi Ñaïo vaø cuûa naêm traêm Tyø-kheo-ni ra khoûi thaønh Tyø-xaù-ly, ñi ñeán choã ñoàng troáng. Ta muoán ñeán ñoù cuùng döôøng xaù-lôïi. Ñaïi töôùng baïch Phaät: –Thöa vaâng, Theá Toân. Khi aáy ñaïi töôùng ñi ñeán choã Ñaïi AÙi Ñaïo, baûo moät ngöôøi: –Ngöôi haõy baéc thang leo töôøng maø vaøo beân trong, töø töø môû coång chôù coù gaây tieáng

7.

Nguyeân baûn: Phaân-ñaøn boá thí.

Da-duy , treân kia, kinh soá 3 phaåm 51 aâm laø Xaø-tuaàn, ñeàu laø phieân aâm khaùc cuûa traø-tyø, töùc hoûa thieâu.

8.

ñoäng. Ngöôøi aáy vaâng leänh, leo vaøo beân trong, môû cöûa. Ñaïi töôùng laïi sai naêm traêm ngöôøi ñöa caùc di theå ñaët leân giöôøng. Baáy giôø coù hai Sa-di-ni ôû ñoù. Moät, teân laø Nan-ñaø vaø hai, teân laø Öu-ban-nan-ñaø. Hai Sa-di-ni noùi vôùi ñaïi töôùng: –Thoâi, thoâi, ñaïi töôùng! Chôù quaáy nhieãu caùc Sö. Ñaïi töôùng Da-thaâu-ñeà noùi: –Khoâng phaûi thaày cuûa caùc coâ nguû, maø dieät ñoä caû roài. Hai Sa-di-ni nghe noùi caùc Sö ñaõ dieät ñoä, trong loøng kinh sôï, lieàn nghó thaàm: “Xem theá thì phaùp gì taäp khôûi, ñeàu laø phaùp dieät taän.” Töùc thì ngay treân choã ngoài maø ñöôïc ba Minh, saùu Thoâng. Hai Sa-di-ni lieàn bay leân hö khoâng, tröôùc heát, ñeán choã ñoàng hoang thöïc hieän möôøi taùm bieán hoùa, ngoài, naèm, kinh haønh, thaân tuoân nöôùc, boác löûa, bieán hoùa voâ löôïng. Roài ngay ñoù maø Baùt-nieát-baøn trong Nieát-baøn-giôùi voâ dö. Baáy giôø, Theá Toân daãn caùc Tyø-kheo vaây quanh tröôùc sau ñi ñeán choã Ñaïi AÙi Ñaïo, trong chuøa ni. Theá Toân baûo A-nan, nan-ñaø, La-vaân: –Caùc oâng haõy khieâng di theå cuûa Ñaïi AÙi Ñaïo. Ta seõ töï thaân cuùng döôøng. Khi aáy Thích Ñeà-hoaøn Nhaân bieát nhöõng ñieàu suy nghó trong loøng Theá Toân, töùc thì khoaûnh khaéc chöøng löïc só co duoãi caùnh tay, töø Tam thaäp tam thieân hieän ñeán Tyø-da-ly, ñeán choã Theá Toân, cuùi ñaàu laïy döôùi chaân, roài ñöùng sang moät beân. Trong ñaây, caùc Tyø-kheo laäu taän ñeàu troâng thaáy Thích Ñeà-hoaøn Nhaân vaø chö Thieân Tam thaäp tam. Coøn caùc Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di chöa döùt saïch caùc laäu ñeàu khoâng thaáy Thích Ñeà-hoaøn Nhaân. Khi aáy Phaïm thieân töø xa bieát ñöôïc nhöõng ñieàu suy nghó trong loøng Theá Toân, lieàn daãn chö Thieân töø treân coõi Phaïm thieân bieán maát, hieän ñeán choã Theá Toân, cuùi ñaàu laïy döôùi chaân roài ñöùng sang moät beân. Khi aáy Tyø-sa-moân Thieân vöông bieát ñöôïc yù nghó cuûa Theá Toân, daãn caùc quyû thaàn Daï- xoa ñeán choã Theá Toân, cuùi ñaàu laïy döôùi chaân roài ñöùng sang moät beân. Baáy giôø Ñeà-ñaàu-laïi-tra Thieân vöông daãn caùc Caøn-ñaïp-hoøa, töø phöông Ñoâng ñeán choã Nhö Lai, cuùi ñaàu laïy döôùi chaân roài ñöùng sang moät beân. Tyø-luõ-laëc-xoa Thieân vöông daãn voâ soá Caâu-baøn-traø töø phöông Nam ñeán choã Theá Toân, cuùi ñaàu laïy döôùi chaân roài ñöùng sang moät beân. Tyø-luõ-ba-xoa Thieân vöông daân caùc thaàn Roàng ñeán choã Theá Toân, cuùi ñaàu laïy döôùi chaân roài ñöùng sang moät beân. Khi aáy, Thích Ñeà-hoaøn Nhaân, Tyø-sa-moân Thieân vöông leân tröôùc baïch Phaät raèng: –Cuùi mong Theá Toân khoâng phaûi nhoïc söùc. Chuùng con seõ töï thaân cuùng döôøng xaù-lôïi. Phaät noùi vôùi chö Thieân: –Thoâi, thoâi, Thieân vöông! Nhö Lai töï bieát thôøi. Ñaây laø ñieàu Nhö Lai caàn phaûi laøm; khoâng phaûi laø ñieàu maø trôøi, roàng, quyû, thaàn coù theå laøm ñöôïc. Vì sao? Cha meï sinh con ñaõ cho nhieàu lôïi ích, aân nuoâi lôùn raát naëng, cho buù môùm, boàng aüm. Caàn phaûi baùo ñaùp aân, khoâng theå khoâng baùo ñaùp. Nhöng, naøy chö Thieân neân bieát, cha meï cuûa chö Phaät Theá

Toân quaù khöù ñeàu dieät ñoä tröôùc, nhieân haäu chö Phaät Theá Toân thaûy ñeàu töï thaân cuùng döôøng traø- tyø xaù-lôïi. Cha meï cuûa chö Phaät Theá Toân töông lai cuõng dieät ñoä tröôùc, nhieân haäu chö Phaät thaûy ñeàu töï thaân cuùng döôøng. Do phöông tieän naøy maø bieát Nhö Lai caàn phaûi töï thaân cuùng döôøng, chöù khoâng phaûi vieäc chö Thieân, Quyû thaàn coù theå laøm. Baáy giôø Tyø-sa-moân Thieân vöông noùi vôùi naêm traêm quyû thaàn: –Caùc ngöôi ñi vaøo trong röøng chieân-ñaøn laáy cuûi thôm veà ñaây ñeå cuùng döôøng traø-tyø.

Naêm traêm quyû thaàn vaâng leänh Thieân vöông, ñi vaøo röøng chieân-ñaøn laáy cuûi chieân- ñaøn, mang ñeán choã ñoàng hoang. Khi aáy Theá Toân töï thaân khieâng moät ñaàu chaân giöôøng, La-vaân khieâng moät chaân, A-nan khieâng moät chaân, Nan-ñaø khieâng moät chaân, bay leân hö khoâng maø ñi ñeán baõi tha ma. Coøn boán boä chuùng, Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di, khieâng di theå naêm traêm Tyø-kheo-ni ñi ñeán baõi tha ma. Baáy giôø Theá Toân noùi vôùi ñaïi töôùng Da-thaâu-ñeà: –OÂng haõy söûa soaïn theâm hai boä khaên traûi döôøng, hai boä khaên traûi ngoài, hai xe cuûi, cuùng höông hoa, ñeå cuùng döôøng di theå hai Sa-di-ni. Ñaïi töôùng Da-thaâu-ñeà baïch Phaät: –Kính vaâng, Theá Toân. Ngay sau ñoù oâng saém söûa caùc duïng cuï ñeå cuùng döôøng. Baáy giôø Theá Toân laáy goã chieân-ñaøn chuyeån cho töøng vò chö Thieân. Theá Toân laïi baûo ñaïi töôùng: –OÂng cho moãi ngöôøi ñöa naêm traêm di theå, phaân bieät töøng vò maø cuùng döôøng, hai vò Sa-di-ni cuõng vaäy. Ñaïi töôùng vaâng lôøi Phaät daïy, phaân bieät töøng vò maø cuùng döôøng, sau ñoù thì hoûa thieâu. Baáy giôø Theá Toân laáy goã chieân-ñaøn chaát leân di theå Ñaïi AÙi Ñaïo. Roài Theá Toân noùi baøi keä naøy: Heát thaûy haønh voâ thöôøng Coù sinh thì coù dieät Khoâng sinh thì khoâng cheát Dieät aáy laø toái laïc. Khi aáy, chö Thieân vaø nhaân daân ñeàu vaân taäp vaøo baõi tha ma. Ngöôøi trôøi ñaïi chuùng coù ñeán möôøi öùc cai-na-thuaät. Sau khi hoûa thieâu, ñaïi töôùng ñöa xaù-lôïi ñi döïng thaùp. Phaät noùi vôùi ñaïi töôùng: –Giôø oâng haõy ñöa naêm traêm xaù-lôïi ñi döïng thaùp, ñeå trong laâu daøi thoï phöôùc voâ löôïng. Vì sao? Theá gian coù boán ngöôøi ñöôïc döïng thaùp thôø. Nhöõng gì laø boán? Nhöõng ai döïng thaùp thôø Nhö Lai, Chí Chaân, Ñaúng Chaùnh Giaùc; thôø Chuyeån luaân thaùnh vöông, Thanh vaên vaø Bích-chi-phaät, ñöôïc phöôùc voâ löôïng. Baáy giôø Theá Toân noùi phaùp vi dieäu cho chö Thieân vaø nhaân daân, khieán phaùt taâm hoan hyû. Khi aáy trôøi vaø ngöôøi, coù ñeán moät öùc, döùt saïch traàn caáu, ñöôïc Phaùp nhaõn thanh tònh. Baáy giôø chö Thieân, Nhaân daân, Caøn-ñaïp-hoøa, A-tu-luaân, boán boä chuùng, nghe nhöõng ñieàu Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 2

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Phaät ôû taïi nöôùc Xaù-veä, trong vöôøn Kyø thoï Caáp coâ ñoäc, cuøng vôùi chuùng ñaïi Tyø-kheo naêm traêm vò. Baáy giôø trong thaønh Xaù-veä coù Tyø-kheo-ni teân laø Baø-ñaø9, daãn naêm traêm Tyø-kheo-ni ñeán choã kia du hoùa. Trong khi ôû taïi choã nhaøn tónh, Tyø-kheo-ni töï tö duy, ngoài kieát giaø,

9. Töùc Baït-ñaø Ca-tyø-ly, xem kinh soá 2 phaåm 5.

buoäc nieäm tröôùc maét, nhôù laïi söï vieäc voâ soá ñôøi tröôùc, lieàn cöôøi moät mình. Coù moät Tyø- kheo-ni töø xa troâng thaáy Tyø-kheo-ni Baø-ñaø cöôøi, lieàn ñi ñeán choã caùc Tyø-kheo-ni, noùi: –Hoâm nay Tyø-kheo-ni Baø-ñaø ngoài cöôøi moät mình döôùi goác caây. Khoâng bieát coù duyeân côù gì. Naêm traêm Tyø-kheo-ni lieàn cuõng nhau ñi ñeán choã Tyø-kheo-ni Baø-ñaø, cuùi ñaàu laïy döôùi chaân, roài hoûi Tyø-kheo-ni Baø-ñaø: –Coù nhaân duyeân gì maø ngoài cöôøi moät mình döôùi goác caây? Tyø-kheo-ni Baø-ñaø noùi vôùi caùc Tyø-kheo-ni: –Vöøa roài ngoài döôùi goác caây, toâi nhôù laïi söï vieäc voâ soá ñôøi tröôùc. Laïi thaáy ngaøy xöa ñaõ traûi qua bao nhieâu thaân hình, cheát ñaây sinh kia; thaûy ñeàu thaáy heát. Naêm traêm Tyø-kheo-ni laïi baïch: –Cuùi mong keå laïi nhaân duyeân ngaøy xöa. Tyø-kheo-ni Baø-ñaø noùi vôùi caùc Tyø-kheo: –Chín möôi moát kieáp quaù khöù xa xöa coù Phaät xuaát theá hieäu Tyø-baø-thi, Nhö Lai, Chí Chaân, Ñaúng Chaùnh Giaùc, Minh Haïnh Thaønh, Thieän Theä, Theá Gian Giaûi, Voâ Thöôïng Só, Ñaïo Phaùp Ngöï, Thieân Nhaân Sö, hieäu Phaät Chuùng Höïu. Theá giôùi khi aáy teân laø Baøn-ñaàu- ma. Nhaân daân ñoâng ñuùc khoâng theå keå xieát. Baáy giôø Nhö Lai du hoùa taïi quoác giôùi ñoù, thuyeát phaùp ñaïi chuùng goàm cho möôøi saùu vaïn taùm ngaøn Tyø-kheo vaây quanh tröôùc. Danh hieäu Phaät ñöôïc truyeàn roäng khaép nôi. Phaät Tyø-baø-thi coù ñaày ñuû caùc töôùng, laø ruoäng phöôùc toát cho heát thaûy moïi ngöôøi. Trong quoác giôùi aáy baáy giôø coù moät ñoàng töû teân laø Phaïm Thieân, dung maïo xinh ñeïp ít coù treân ñôøi. Baáy giôø, ñoàng töû kia, tay caàm loïng baùu, ñi vaøo trong ngoû. Trong luùc ñoù, coù vôï cö só, cuõng xinh ñeïp, cuõng ñi treân ñöôøng ñoù. Moïi ngöôøi ñeàu ngaém nhìn. Ñoàng töû khi aáy nghó thaàm: “Ta ñaây cuõng xinh ñeïp, tay caàm loïng baùu, nhöng moïi ngöôøi khoâng nhìn ngaém thaân ta. Nhöõng ngöôøi naøy ñeàu nhìn ngaém baø kia. Ta caàn phaûi laøm caùch naøo ñoù ñeå moïi ngöôøi nhìn ngaém ta.” Roài thì ñoàng töû aáy ra khoûi thaønh, ñi ñeán choã Phaät Tyø-baø-thi, tay caàm loïng baùu, cuùng döôøng baûy ngaøy baûy ñeâm vaø cuõng phaùt theä nguyeän raèng: “Neáu nhö Phaät Tyø-baø- thi coù thaàn tuùc nhö vaäy, coù thaàn löïc nhö vaäy, laø ruoäng phöôùc treân heát cuûa ngöôøi, trôøi, thì mong nhôø coâng ñöùc naøy khieán cho con ñôøi töông lai sinh laøm thaân nöõ, moïi ngöôøi thaáy khoâng ai laø khoâng hoan hyû phaán khôûi.” Ñoàng töû aáy sau baûy ngaøy baûy ñeâm cuùng döôøng Phaät, tuøy theo thoï maïng vaén daøi, veà sau sinh leân trôøi Tam thaäp tam, ôû ñoù laøm thaân nöõ, cöïc kyø xinh ñeïp, ñeä nhaát trong caùc ngoïc nöõ. Coâ coù naêm coâng ñöùc vöôït hôn caùc Thieân nöõ khaùc. Nhöõng gì laø naêm? Ñoù laø, tuoåi thoï trôøi, saéc ñeïp trôøi, laïc thuù trôøi, oai phöôùc trôøi, töï taïi coõi trôøi. Caùc trôøi Tam thaäp tam thaáy coâ, ai cuõng noùi: “Thieân nöõ naøy xinh ñeïp kyø laï khoâng ai saùnh baèng.” Trong ñoù, coù Thieân töû noùi: “Ta phaûi ñöôïc Thieân nöõ naøy laøm Thieân haäu.” Caùc Thieân töû beøn giaønh nhau. Khi aáy Ñaïi Thieân vöông noùi: “Caùc ngöôi chôù coù tranh caõi nhau. Trong caùc oâng, ai thuyeát phaùp hay nhaát, ta seõ cho laáy Thieân nöõ naøy laøm vôï.” Baáy giôø coù moät Thieân töû noùi baøi keä: Hoaëc ñöùng, hoaëc laïi ngoài Thöùc nguû, ñeàu chaúng vui Chæ khi naøo nguû say Ta môùi khoâng töôûng duïc. Laïi coù Thieân töû

khaùc noùi keä naøy: OÂng nay vaãn coøn vui

Nguû say khoâng nieäm töôûng Toâi ñaây duïc nieäm khôûi Y nhö ñaùnh troáng traän. Laïi coù Thieân töû khaùc noùi keä: Giaû söû ñaùnh troáng traän Coøn coù khi ngöng nghæ Duïc nôi toâi ruoåi nhanh Nhö nöôùc chaûy khoâng ngöøng. Laïi Thieân töû khaùc noùi keä: Nhö nöôùc cuoán caây lôùn Coøn coù luùc ngöøng nghæ. Toâi haèng tö töôûng duïc Nhö gieát voi khoâng nhaùy.10 Baáy giôø coù vò Thieân töû toái toân trong chö Thieân noùi baøi keä naøy cho caùc ngöôøi trôøi: Caùc oâng coøn roãi raûnh Moãi ngöôøi noùi keä aáy Toâi nay coøn chöa bieát Mình coøn hay laø maát. Chö Thieân noùi vôùi vò Thieân töû naøy: “Laønh thay, Thieân töû! Baøi keä oâng noùi cöïc kyø tinh dieäu. Nay chuùng toâi phuïng coáng Thieân nöõ naøy cho Thieân vöông.” Thieân nöõ aáy töùc thì ñöôïc ñöa vaøo cung cuûa Thieân vöông. Caùc Sö muoäi, caùc coâ chôù coù do döï. Vì sao? Ñoàng töû cuùng döôøng Phaät baèng caây loïng thöôïng haïng khi xöa haù laø ai khaùc chaêng? Chôù nghó nhö vaäy. Chính laø thaân cuûa toâi ñoù. Quaù khöù ba möôi moát kieáp, coù Phaät hieäu Thöùc-caät Nhö Lai xuaát hieän ôû ñôøi, du hoùa trong theá giôùi Daõ maõ, cuøng vôùi chuùng ñaïi Tyø-kheo möôøi saùu vaïn. Baáy giôø Thieân nöõ kia sau khi maïng chung sinh vaøo loaøi ngöôøi, thoï thaân nöõ, cöïc kyø xinh ñeïp hieám coù treân ñôøi. Khi Ñöùc Thöùc-caät Nhö Lai, ñeán giôø, khoaùc y, caàm baùt vaøo thaønh Daõ maõ khaát thöïc. Thieân nöõ kia sinh laøm ngöôøi, laøm vôï oâng tröôûng giaû. Coâ daâng aåm thöïc leân Ñöùc Thöùc-caät Nhö Lai, ñoàng thôøi phaùt theä nguyeän: “Mong nhôø nghieäp coâng ñöùc naøy, con sinh vaøo choã naøo cuõng khoâng rôi vaøo ba neûo döõ; ñöôïc dung maïo xinh ñeïp khaùc haún moïi ngöôøi.” Ngöôõi nöõ naøy veà sau maïng chung sinh leân Tam thaäp tam. Taïi ñoù, laïi laøm thaân nöõ, cöïc kyø xinh ñeïp, coù naêm söï coâng ñöùc vöôït haún chö Thieân kia. Thieân nöõ baáy giôø haù laø ai khaùc chaêng? Chôù nghó nhö vaäy Vì sao? Ngöôøi nöõ aáy chính laø thaân cuûa toâi vaäy. Roài ngay trong kieáp coù Phaät Tyø-xaù-la-baø Nhö Lai xuaát hieän ôû ñôøi. Khi Thieân nöõ tuøy theo thoï maïng daøi vaén maø maïng chung, sinh vaøo loaøi ngöôøi, thoï thaân ngöôøi nöõ, dung maïo xinh ñeïp hieám coù treân ñôøi. Coâ laïi laøm vôï oâng tröôûng giaû. Baáy giôø vôï oâng tröôûng giaû daâng y phuïc thöôïng haûo leân Nhö Lai, phaùt theä nguyeän raèng: “Nguyeän con ñôøi töông lai ñöôïc laøm thaân nöõ.” Coâ naøy sau khi maïng chung sinh leân Tam thaäp tam, dung maïo xinh ñeïp hôn haún caùc Thieân nöõ khaùc. Ngöôøi nöõ khi aáy laø ai khaùc chaêng? Chôù nghó nhö vaäy. Vì sao? Ngöôøi nöõ luùc ñoù chính laø thaân cuûa toâi vaäy. Coâ gaùi aáy, tuøy theo tuoåi thoï vaén daøi, veà sau maïng chung ñeán sinh trong loaøi ngöôøi, taïi ñaïi thaønh Ba-la-naïi, laøm noâ tyø cho tröôûng giaû Nguyeät Quang, dung maïo xaáu

Haùn: Nhö saùt töôïng baát huyeán . Baûn khaùc cheùp laø “gieát chim”. 10.

xí chaúng ai muoán nhìn. Töø khi Phaät Tyø-xaù-la-baø ñi maát, ñôøi khoâng coøn coù Phaät nöõa. Luùc aáy coù Bích-chi-phaät11 du hoùa. Khi aáy vôï oâng tröôûng giaû Nguyeät Quang baûo coâ nöõ tyø: “Ngöôi haõy ñi ra ngoaøi, tìm xem coù vò Sa-moân naøo dung maïo xinh ñeïp hôïp yù ta, haõy thænh veà nhaø. Ta muoán cuùng döôøng.” Coâ nöõ tyø beøn ñi ra ngoaøi tìm kieám Sa-moân, gaëp Bích-chi-phaät ñang khaát

thöïc trong thaønh. Nhöng dung maïo cuûa ngaøi thoâ keäch, xaáu xí. Nöõ tyø lieàn ñeán noùi vôùi Bích-chi-phaät: “Baø chuû con muoán gaëp. Xin röôùc ngaøi ñeán nhaø.” Roài coâ vaøo thöa vôùi baø chuû: “Sa-moân ñaõ ñeán. Môøi baø ra gaëp.” Khi vôï oâng tröôûng giaû troâng thaáy vò Sa-moân, trong loøng khoâng vui, baûo nöõ tyø: “Baûo oâng aáy veà ñi. Ta khoâng muoán boá thí. Vì sao? Dung maïo oâng aáy xaáu xí quaù.” Nöõ tyø lieàn thöa vôùi baø chuû: “Neáu phu nhaân khoâng hueä thí cho Sa-moân, phaàn aên hoâm nay cuûa con seõ hueä thí heát cho Sa-moân.” Baø chuû phaùt cho phaàn aên laø moät ñaáu côm khoâ vuïn. Nöõ tyø tieáp laáy, ñöa cho Sa-moân. Bích-chi-phaät nhaän thöùc aên roài, bay leân hö khoâng, hieän möôøi taùm pheùp bieán hoùa. Khi aáy nöõ tyø cuûa oâng tröôûng giaû phaùt theä nguyeän raèng: “Mong nhôø coâng ñöùc naøy, toâi sinh vaøo choã naøo cuõng khoâng rôi vaøo ba neûo döõ; ñôøi töông lai toâi ñöôïc laøm thaân nöõ cöïc kyø xinh ñeïp. Baáy giôø vò Bích-chi-phaät böng baùt côm bay quanh thaønh ba voøng.” Tröôûng giaû Nguyeät Quang luùc ñoù ñang hoïp vôùi naêm traêm thöông nhaân trong giaûng ñöôøng Phoå hoäi. Ngöôøi trong thaønh luùc baáy giôø trai gaùi lôùn beù, thaûy ñeàu troâng thaáy vò Bích- chi-phaät böng baùt côm bay trong hö khoâng. Thaáy vaäy, hoï baûo nhau: “Coâng ñöùc cuûa ai maø ñöôïc nhö vaäy? Ai gaëp ñöùc Bích-chi-phaät maø hueä thí baùt côm aáy vaäy?” Khi aáy coâ nöõ tyø cuûa oâng tröôûng giaû noùi vôùi baø chuû: “Baø haõy ra xem thaàn ñöùc cuûa Sa- moân. Ngaøi ñang bay trong hö khoâng, laøm möôøi taùm pheùp bieán hoùa, thaàn ñöùc khoâng löôøng ñöôïc.” Vôï tröôûng giaû beøn noùi vôùi nöõ tyø: “Côm hueä thí cho Sa-moân böõa nay, coù bao nhieâu coâng ñöùc, ngöôi haõy cho ta. Ta seõ traû laïi cho ngöôi hai ngaøy aên.” Nöõ tyø ñaùp: “Toâi khoâng kham ñem phöôùc maø cho laïi baø.” Baø chuû noùi: “Ta traû cho ngöôi boán ngaøy aên, cho ñeán möôøi ngaøy aên.” Nöõ tyø ñaùp: “Toâi khoâng kham ñem phöôùc cho laïi baø.” Baø chuû noùi: “Nay ta cho ngöôi moät traêm ñoàng tieàn vaøng.” Nöõ tyø ñaùp: “Toâi cuõng khoâng caàn.” Baø chuû laïi noùi: “Ta cho ngöôi hai traêm, cho ñeán moät ngaøn ñoàng tieàn vaøng.” Nöõ tyø vaãn noùi: “Toâi cuõng khoâng caàn.” Baø chuû noùi: “Ta mieãn cho thaân ngöôi khoûi laøm noâ tyø.” Nöõ tyø ñaùp: “Toâi khoâng caàn laøm ngöôøi thöôøng.” Baø chuû noùi: “Ta cho ngöôi laøm baø chuû, coøn ta laøm noâ tyø.” Nöõ tyø ñaùp: “Toâi khoâng caàu laøm baø chuû.” Baø chuû noùi: “Giôø ta seõ ñaùnh ñaäp ngöôi; xeûo muõi, tai, chaët tay chaân, caét ñaàu ngöôi.” Nöõ tyø ñaùp: “Nhöõng vieäc ñau ñôùn ñoù, toâi chòu ñöôïc heát. Nhöng khoâng bao giôø ñem phöôùc taëng laïi cho baø. Thaân toâi thuoäc baø chuû. Nhöng taâm thieän khaùc nhau.” Vôï oâng tröôûng giaû töùc thì ñaùnh coâ nöõ tyø. Trong luùc ñoù, naêm traêm thöông nhaân baøn vôùi nhau raèng: “Thaàn nhaân naøy hoâm nay ñeán ñaây khaát thöïc, chaéc nhaø ta coù cho gì.”

Ñeå baûn cheùp laø caùc Phaät . TNM: Bích-chi-phaät. Nhöng theo taøi lieäu Paøli, thôøi baáy giôø coù Phaät 11.

Kassapa xuaát hieän.

Tröôûng giaû Nguyeät Quang sai ngöôøi trôû veà nhaø xem. Ngöôøi naøy thaáy baø chuû ñang baét coâ nöõ tyø maø ñaùnh ñaäp, beøn hoûi: “Vì nhaân lyù do gì maø baø

ñaùnh roi voït coâ naøy?” Nöõ tyø thuaät laïi heát nguyeân do. Tröôûng giaû Nguyeät Quang khi aáy möøng rôõ khoâng caûn ñöôïc, lieàn baét baø chuû laøm noâ tyø vaø thay coâ nöõ tyø vaøo choã baø chuû. Thôøi baáy giôø vua Phaïm- ma-ñaït ñang trò vì trong thaønh Ba-la-naïi. Vua nghe noùi tröôûng giaû Nguyeät Quang cuùng côm cho vò Bích-chi-phaät, trong loøng raát vui möøng, vì oâng naøy ñaõ gaëp baäc Chaân nhaân, hôïp thôøi maø hueä thí. Phaïm-ma-ñaït lieàn sai söù trieäu tröôûng giaû Nguyeät Quang ñeán baûo raèng: “Coù thaät oâng ñaõ boá thí côm cho vò Chaân nhaân Thaàn tieân khoâng?” Tröôûng giaû taâu: “Thaät toâi ñaõ coù gaëp vò Chaân nhaân maø hueä thí côm.” Phaïm-ma-ñaït töùc thì ban taëng cho, laïi caát nhaéc chöùc vò. Coâ nöõ tyø cuûa oâng tröôûng giaû aáy, tuøy theo tuoåi thoï vaén daøi, sau khi maïng chung sinh leân trôøi Tam thaäp tam, nhan saéc tuyeät ñeïp ít coù treân ñôøi vaø coù naêm söï coâng ñöùc hôn haún caùc chö Thieân khaùc. Naøy caùc Sö muoäi, caùc coâ chôù nghó coâ nöõ tyø cuûa oâng tröôûng giaû khi aáy laø ai khaùc, maø ñoù chính laø thaân cuûa toâi vaäy. Trong Hieàn kieáp naøy coù Phaät xuaát theá hieäu Caâu-laâu-toân Nhö Lai. Vò Thieân nöõ kia, tuøy tuoåi thoï vaén daøi, sau khi maïng chung, sinh vaøo loaøi ngöôøi, laøm con gaùi cuûa Phaïm chí Da-nhaõ-ñaït. Coâ gaùi aáy laïi cuùng döôøng côm cho Nhö Lai vaø phaùt theä nguyeän caàu sinh laøm thaân nöõ. Veà sau, khi maïng chung, coâ sinh leân trôøi Tam thaäp tam, dung maïo xinh ñeïp hôn caùc chö Thieân. Roài töø ñoù maïng chung, sinh vaøo loaøi ngöôøi. Baáy giôø Phaät Caâu-na-haøm- maâu-ni xuaát hieän ôû ñôøi. Thieân nöõ kia sinh laøm con gaùi cuûa moät oâng tröôûng giaû. Coâ laïi cuùng döôøng hoa baèng vaøng cho Phaät Caâu-na-haøm-maâu-ni, ñem coâng ñöùc aáy nguyeän sinh vaøo choã naøo cuõng khoâng rôi xuoáng ba neûo döõ, trong ñôøi sau ñöôïc laøm thaân nöõ. Coâ gaùi aáy tuøy theo thoï maïng vaén daøi, sau khi maïng chung sinh leân trôøi Tam thaäp tam xinh ñeïp vöôït treân caùc Thieân nöõ, coù naêm söï coâng ñöùc khoâng vò naøo saùnh baèng. Ngöôøi con gaùi cuûa oâng tröôûng giaû cuùng döôøng Phaät Caâu-na-haøm-maâu-ni aáy haù laø ai khaùc chaêng? Chôù nghó nhö vaäy. Ngöôøi con gaùi cuûa oâng tröôûng giaû baáy giôø chính laø thaân cuûa toâi vaäy. Vò Thieân nöõ aáy laïi tuøy theo tuoåi thoï vaén daøi, sau khi maïng chung sinh vaøo loaøi ngöôøi, laïi laøm vôï oâng tröôûng giaû, nhan saéc xinh ñeïp laï luøng hieám coù treân ñôøi. Luùc baáy giôø Ñöùc Ca-dieáp Nhö Lai xuaát hieän ôû ñôøi. Baø vôï oâng tröôûng giaû cuùng döôøng Phaät Ca-dieáp trong baûy ngaøy baûy ñeâm, phaùt theä nguyeän raèng: “Mong ñôøi töông lai con seõ ñöôïc laøm thaân nöõ.” Roài vôï oâng tröôûng giaû tuøy theo tuoåi thoï vaén daøi maø maïng chung, sinh leân trôøi Tam thaäp tam, coù naêm söï coâng ñöùc hôn caùc Thieân nöõ khaùc. Vôï oâng tröôûng giaû cuùng döôøng Phaät Ca- dieáp baáy giôø haù laø ai khaùc chaêng? Chôù nghó nhö vaäy. Ñoù chính laø thaân cuûa toâi vaäy. Trong Hieàn kieáp naøy, Phaät Thích-ca vaên xuaát hieän ôû ñôøi. Thieân nöõ kia sau khi maïng chung sinh vaøo nhaø Baø-la-moân Kieáp-tyø-la12, trong thaønh La-duyeät, dung maïo xinh ñeïp hôn haún caùc coâ gaùi khaùc. Coâ con gaùi cuûa Baø-la-moân Kieáp-tyø-la ñeïp nhö pho töôïng baèng vaøng töû ma13, khieán cho ai ñeán gaàn coâ ñeàu thaønh ñen nhö möïc. Taâm yù coâ khoâng tham nguõ duïc. Naøy caùc Sö muoäi, caùc coâ chôù nghó coâ con gaùi cuûa ngöôøi

Baø-la-moân ñoù laø ai khaùc. Con gaùi Baø-la-moân luùc baáy giôø chính laø thaân cuûa toâi vaäy. Caùc coâ neân bieát, do duyeân baùo öùng cuûa coâng ñöùc xöa kia maø coâ laøm vôï cuûa Tyû-la ma-naïp14. Ñoù töùc laø Ma-ha Ca-dieáp. Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp töï mình xuaát gia tröôùc. Toâi sau

Kieáp-tyø-la . Paøli: Kapila. Ap.ii. 583 (keä 57), teân cha cuøa baø Baddhaø kapilaøni teân meï laø Sucìmatì. 12

Hoaëc laø con gaùi cuûa ngöôøi Baø-la-moân doøng hoï Kosiyagotta.

13.

Pho töôïng vaøng cuûa coâng töû Pipphali, teân taïi gia cuûa Ñaïi Ca-dieáp.

14.

Tyû-la ma-naïp. Paøli: Pipphalì-maòva (Pippali). Xem cht. treân.

ñoù môùi xuaát gia. Töï mình nhôù laïi nhöõng thaân nöõ maø toâi ñaõ traûi qua xöa kia, cho neân nay toâi töï cöôøi moät mình. Toâi vì bò voâ trí che laáp, cuùng döôøng saùu vò Nhö Lai ñeå caàu mong laøm thaân nöõ. Vì nhaân duyeân ñoù, toâi cöôøi cho nhöõng vieäc traûi qua tröôùc kia. Baáy giôø soá ñoâng caùc Tyø-kheo-ni nghe Tyø-kheo-ni Baø-ñaø töï nhôù laïi söï vieäc voâ soá ñôøi quaù khöù, lieàn ñi ñeán choã Theá Toân, cuùi ñaàu laïy döôùi chaân roài ngoài xuoáng moät beân, ñem nhaân duyeân aáy töôøng thuaät ñaày ñuû leân Theá Toân. Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Caùc oâng coù thaáy trong haøng Thanh vaên coù Tyø-kheo-ni naøo töï nhôù laïi söï vieäc trong voâ soá ñôøi nhö coâ naøy khoâng? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: –Chuùng con khoâng thaáy, baïch Theá Toân. Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: –Trong haøng Thanh vaên cuûa Ta, ñeä töû baäc nhaát töï nhôù laïi söï vieäc voâ soá ñôøi tröôùc, laø Tyø-kheo-ni Kieáp-tyø-la15 vaäy. Baáy giôø caùc Tyø-kheo nghe nhöõng ñieàu Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 316

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Phaät ôû taïi nöôùc Xaù-veä, trong vöôøn Kyø thoï Caáp coâ ñoäc. Baáy giôø coù moät Tyø-kheo ñi ñeán choã Theá Toân, cuùi ñaàu laïy döôùi chaân roài ngoài xuoáng moät beân. Giaây laùt, oâng ñöùng daäy, ñeán tröôùc baïch Phaät raèng: –Kieáp ngaén hay daøi, coù giôùi haïn khoâng? Phaät baûo Tyø-kheo: –Kieáp raát daøi laâu. Ta coù theå cho oâng moät ví duï. Haõy chuyeân yù nghe. Ta seõ noùi. Tyø-kheo aáy vaâng lôøi Theá Toân, laéng nghe. Theá Toân noùi: –Tyø-kheo neân bieát, cuõng nhö moät thaønh trì baèng saét, daøi roäng moät do-tuaàn17, trong ñoù chöùa ñaày haït caûi, khoâng chöøa moät loã hoång. Giaû söû coù moät ngöôøi, moät traêm naêm ñeán laáy ñi moät haït caûi. Cho ñeán khi haït caûi trong thaønh baèng saét aáy heát haún, maø moät kieáp vaãn khoâng theå tính keå heát. Vì sao? Sinh töû laâu daøi khoâng coù bôø meù. Chuùng sinh bò aân aùi troùi buoäc maø troâi laên trong sinh töû, cheát ñaây sinh kia, khoâng heà cuøng taän. Ta ôû trong ñoù maø nhaøm chaùn sinh töû. Nhö vaäy Tyø-kheo, haõy tìm caàu phöông tieän ñeå döùt heát töôûng aân aùi naøy. Baáy giôø caùc Tyø-kheo nghe nhöõng ñieàu Phaät daïy, hoan

hyû phuïng haønh.

Kieáp-tyø-la . Töùc teân goïi ñuû laø Baït-ñaø Kieáp-tyø-la. Paøli: Bhaddaø Kapilaønì. 15.

16.

Paøli, S 15.6 Saøsapaø (R. ii. 182).

17.

Thieáu chieàu cao. Cuõng moät do-tuaàn.

KINH TAÊNG NHAÁT A-HAØM QUYEÅN 51

Phaåm 52: ÑAÏI AÙI ÑAÏO BAÙT-NIEÁT-BAØN (2)

KINH SOÁ 418

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Phaät ôû taïi nöôùc Xaù-veä, trong vöôøn Kyø thoï Caáp coâ ñoäc. Baáy giôø coù moät Tyø-kheo ñi ñeán choã Theá Toân, cuùi ñaàu laïy döôùi chaân roài ngoài xuoáng moät beân. Khi aáy Tyø-kheo naøy baïch Phaät raèng: –Baïch Theá Toân, moät kieáp coù daøi laâu khoâng? Phaät baûo Tyø-kheo: –Moät kieáp cöïc kyø daøi laâu, khoâng theå truø löôïng ñöôïc. Nay Ta noùi cho oâng moät thí duï. Haõy kheùo suy nghó. Ta seõ noùi. Tyø-kheo aáy vaâng lôøi Phaät daïy, laéng nghe. Theá Toân noùi: –Ví duï coù moät nuùi ñaù lôùn, daøi roäng moät do-tuaàn, cao moät do-tuaàn. Giaû söû moät ngöôøi tay caàm moät taám luïa trôøi, cöù moät traêm naêm phaát moät caùi. Cho ñeán khi ñaù moøn heát maø soá kieáp vaãn khoù haïn ñònh. Soá kieáp laâu daøi khoâng coù bieân teá, nhö vaäy khoâng phaûi moät kieáp hay moät traêm kieáp. Vì sao? Sinh töû laâu daøi, khoâng theå haïn löôïng, khoâng coù bieân teá. Chuùng sinh bò voâ minh bao phuû, troâi noåi sinh töû khoâng coù kyø haïn thoaùt ra. Cheát ñaây, sinh kia, khoâng heà cuøng taän. Ta ôû trong ñoù maø nhaøm chaùn sinh töû. Nhö vaäy, Tyø-kheo, haõy tìm caàu phöông tieän döùt heát töôûng aùi aân naøy. Baáy giôø caùc Tyø-kheo nghe nhöõng lôøi Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 5

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Phaät ôû taïi nöôùc Xaù-veä, trong vöôøn Kyø thoï Caáp coâ ñoäc. Baáy giôø Theá Toân noùi vôùi caùc Tyø-kheo: –Tuøy thôøi nghe phaùp, coù naêm coâng ñöùc, khoâng khi naøo maát. Nhöõng gì laø naêm? 1. Nghe ñöôïc phaùp chöa töøng nghe. 2. Nghe roài thì ghi nhôù. 3. Tröø deïp hoaøi nghi. 4. Cuõng khoâng taø kieán. 5. Hieåu phaùp saâu thaúm. Tyø-kheo, ñoù laø noùi tuøy thôøi nghe phaùp coù naêm coâng ñöùc naøy. Cho neân, Tyø-kheo, haõy chuyeân nieäm thöôøng nghe phaùp saâu thaúm. Ñaây laø giaùo giôùi cuûa Ta. Nhö vaäy Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy.

18. Paøli, S 15. 5 Pabbata (R. ii. 181).

Baáy giôø caùc Tyø-kheo nghe nhöõng ñieàu Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.